

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

חסידים איין משפחה

אגרות ושיחות קודש אודות
אהבת ואחוות החסידים כמשפחה אחת ממש

גליון ז
שנה אחד-עשר

הביטול וההתקשרות לנשיא הדור

ובנוגע לפועל: . . ובפרט בהביטול וההתקשרות אל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל", שבכאו"א - מציאותו וכל עניניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, עי"ז שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור - משה רבינו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון - שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש.

ולהוסיף, שהדיעה שתיכף ומיד נכנס כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (כיון ש"הקיצו ורננו שוכני עפר") ומביט על כאו"א מהחסידים והמקושרים לבחון מעמדו ומצבו כו', מעוררת ופועלת לסיים ולהשלים (גם מלשון שלימות) את כל מעשינו ועבודתינו.

(דבר מלכות ש"פ וארא כ"ח טבת תשנ"ב)

יוצא לאור ע"י:

"ועד חיילי בית דוד"
בית משיח, בית חיינו

770 איסטערן פארקווי,
ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או הצטרפות לרשימת הדיוור בדוא"ל,
ניתן לפנות לדוא"ל: vaad770@gmail.com

כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ השבועי באתר:
www.groups.google.com/group/vaad770

אל אחינו התמימים ואנ"ש יחיו, שלום וברכה

לקראת ש"פ וארא, הננו מוציאים לאור קובץ "חסידים איין משפחה" ובו קטעי שיחות ואגרות קודש מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומכ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע בנושא אהבת ואחוות החסידים, שהיא היסוד הנכון לחיים חסידיים אמיתיים, והיא זו שתוליכם עד ביאת המשיח.

קובץ זה יוצא לאור בקשר עם המובא ב"היום-יום" דיום כ"ד טבת דאזלינן מיני' (ראה ציטוט בכריכה האחורית) - והרי השנה שנת המאתיים היא שפעולתה ניכרת במשך השנה כולה, ובפרט שבשנה זו נתמלאו שבעים שנה לספר "היום-יום".

בתור הוספה הבאנו חלק שלישי מתחילת רשימת ליובאוויטש - 'ספר הזכרונות', כפי שנכתבה במקור ע"י כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע בלשון הקודש, ופורסמה בשעתו בגליון "בית משיח".

את החלקים הראשונים של הרשימה הבאנו בגליון הקודם, ובעזה"י בגליון הבא נביא את המשך הרשימה.

...

ויהי-רצון שבעמדנו עשרה ימים קודם העשירי שבט - ראש השנה להתקשרות - יפעל הקובץ את פעולתו, ויוסיף בחיזוק האהבה והאחדות בינינו, והעיקר שיבעיר מחדש את לבת אש האהבה הנצחית הנטועה בלב כולנו - לכ"ק אדוננו אבינו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א,

בציפיה ובביטחון גמור אשר תיכף ומי"ד ממ"ש נחזה ונראה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית, המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד "חיילי בית דוד"

770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ועש"ק פ' וארא, כ"ט טבת-ער"ח שבט ה'תשע"ג - "בבית משיחא" מאה ועשר שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
וס"ב שנה לנשיאותו

אהבת חסידים יותר מאהבת אחים

לפנינו אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע אודות האהבה והידידות בעדת החסידים, אשר חפצם של רבותינו נשיאנו שיהיה כמשפחה אחת ממש - 'חסידים איין משפחה'

כמשפחה אחת ממש

ב"ה ב' אייר תרצ"ה

. . במענה על מכתבו, תודה לאל אשר הוטב בריאותו, ולא טוב עשה שלא הודיע ממצב בריאותו שת"ל הוטב לו, השי"ת יחזקהו ויאמצהו בגשמיות וברוחניות, כי מאז נתקבל המכתב שלא הי' - לא עתה - בקו הבריאות הי' לי צער, ולא מצא לנחוץ להודיע כי ת"ל הוטב לו.

וכבר התאונן הוד כ"ק אדמו"ר רבינו הזקן על אנ"ש המטרידים ומצעררים ל"ע - בעת צרתם, ואינם מודיעים לבשר ישועת ד' בעת רווחתם.

הוד כ"ק אדמו"ר הזקן אשר טיפח וריבה את עדת החסידים לחנכם בנועם המדות טובות ובארחות מעגלי יושר, לא יוכל נשוא אותו, העדר ההרגש והקור-רוח שבהנהגה כזו ובכל אצילות נפשו הקדושה מוחה (רעאגירט) על זה.

עד כמה תפס דבר זה מקום חשוב ביסודי דרכי החסידות, יכולים אנו לדון עפ"י אותה אגרת הקדש מאת הוד כ"ק רבינו הזקן להרה"ח הנודע ר' אהרן שד"ר ז"ל:

לידידי מו' אהרן ומו' ישראל נ"י

תשואת חן חן על שליח הלז לבשרני, כי ראה זה חדש ולא ניסה באלה שום א' מאנ"ש, לטרוח לשלוח שליח לבשר בשורות טובות, כה יתן וכה יוסיף ה' כה"י . .

שניאור זלמן

ובאמת הנה ידיעת ובשורת הטוב מאיש לרעהו הוא אחד הדרכים בדרכי החסידות באהבת רעים, כי הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים חפצו, אשר כל אנ"ש יהיו כמשפחה אחת, אשר לבד זאת כי מצות אהבת ישראל הוא לכל ישראל בשוה, הנה לבד זאת האהבת רעים וידידות האוהבים שהנהיגו הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים בתוככי אנ"ש, הוא שיהיו כמשפחה אחת ממש.

מאות מכתבים באגרות הקדש מאת הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים, כתובים לאנ"ש בענינים מענינים שונים, בענינים הפרטים של אנ"ש בדורותיהם, בהמלצות שונות בהנוגע לעזרה מאיש לרעהו במח"י וכלכלה, ע"י מסחר וקנין ביניהם, או משרה ומלאכה, וכן בעניני הטבת היחסים בעניני לימוד בצוותא, אשר ככולם רוח האהבה וטהרה חופף עליהם, להורות לאנ"ש להאיר לפנייהם הדרך ילכו בה המה ובני ביתם ברגש חיבה יתירה, ולהעיר את לבבם של אנ"ש לנטוע הנהגה זו בכל עדה ועדה, לטובתם והצלחתם בגשמיות וברוחניות.

הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים, אשר במשך זמן היותם בעלמא דין הנה בכל עת מצוא ח"ו איזה צער וצרה לאחד מאנ"ש, שפכו לבבם בדמעות שליש לחנן ולבקש רחמים רבים ממקור הרחמים, להסיר הצער ולהחליץ מהצרה, הם – כ"ק זי"ע – השתוקקו להתבשר מפי המצטער, כי הורווח לו וכי עזרהו השי"ת, כי יוכלו להודות לד' על טובו וחסדו, ולעורר רחמים רבים כי הוא ית' ירחם וישפיע שפעת חיים וברכה מרובה בכל מיילי דמיטב, מנפש ועד בשר, לכללות אנ"ש בתוך כל אחב"י...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ג ע' שכב-שכד)

היסוד הנכון לחיים חסידיים אמיתיים

ב"ה, י"ז סיון תרצ"ט

. . במענה למכתבו מכ"ה אייר. שימח אותי לקרוא דרישת שלום מפורטת ממך ומרעייתך תי', הבת, החתן, הנכד יחיו ובנכם יחי'.

ידיעת האחד אודות חברו, מה שלומו ומה שלום משפחתו, הוא אחד מהיסודות העיקריים של חיי ודרכי החסידות.

פעם, בדורות הקודמים ("אין דער אַלטער היים") אהבת החסידים עמדה במעמד הנכון אצל חסידים.

לעיתים תדירות קרה שיהודי חסידי נסע במיוחד לחסיד שני ע"מ לראות ולהתדבר אודות ענייני משפחה הפשוטים ביותר, מפני שאצל כל אחד היו ענייני המשפחה של השני יקרים וקדושים.

האחוה החסידית ביניהם היתה יותר מאהבת אחים.

מקוה הנני להשי"ת שלעולם לא אשכח את הרושם משנות ילדותי, מה שראיתי בליובאוויטש כשהוית מאורעות שונים עם אנשים מרמות שונות, אחד עם חבירו בראש השנה או סוכות או שבועות בליובאוויטש.

אנשים החלוקים אחד מהשני הן בידיעה בלימוד והבנת חסידות, הן במצבם החומרי, ה"שלום עליכם" שלהם היה כזה לבבי שהפנים שלהם האירו מגודל שמחת אהבת החסידים הפנימית.

כך חיו חסידים וזהו היסוד הנכון של חיים חסידיים אמיתיים.

מתברך הנני שהשי"ת יזכה אותי לראות שמחות אצל חסידים בתוך כלל אחינו בני ישראל שי' ולראות שהחסידים שבדור הנוכחי ("איצטיקע חסידים") ינהיגו את סדר חיייהם באהבת חסידים כמו שהיתה.

(תרגום חופשי מאג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ד ע' תקיב-ג)

כי זה האחת מה שנשאר לנו שלם בעולמנו

ב"ה. ב' אייר תרפ"א

. . מכתבו מר"ח אייר קבלתי, ות"ל בעד שלומם הטוב, ויעזור השי"ת להודע איש מרעהו בכ"ע מנועם שלום כאו"א בפרט ברו"ג כי זה האחת מה שנשאר לנו שלם בעולמנו, האהבה והריעות מה שצריך להיות יקר וחביב ונעים מאוד, לשמוע איש משלום וטוב זולתו, ולהשתתף בשמחת רעהו והטוב לו, והתחלק עמו חלק כחלק בכל הענינים אשר יעשו כפי ההשגחה העליונה.

. . ולזאת גם זאת צריך להיות בחכמה בקיאות ואולפנא והם דרכי החסידות שהנחילוננו רבותינו הקדושים לצוקללה"ה נבג"ם זי"ע נוסף ומבוא לגוף ועצם הידיעה והעבודה שבלב . . והדרכים האלו הם מדרגה הראשונה בסולם העולה מעלה מעלה בעילוי אין קץ, ומהדרכים האלו הם האהבה והריעות אשר זהו תנועת חיי אנ"ש ד' עליהם יחיו, מה שכל אחד ואחד דבוק ומחובר עם זולתו ונוגע לו כל עניניו לנפשו ממש בהיות כולנו בני אב אחד ומורה אחד לעלות בקדש הקדשים לידע את ד' ולעבדו ית' בלבב שלם איש איש כפי שזכה השי"ת לעשות בעצמו בביתו ובזולתו, וזה חלקנו בחיים.

. . בהדרך הלזה בחרו הוד קדושת אבותינו רבותינו הקדושים להיות מבוא על דרך העולה בקודש ולזאת אנחנו תלמידיהם ותלמידי תלמידיהם מחבבי דרכיהם, ונמשכים אחריהם בכל לב ונפש עלינו לילך בדרך הישרה הלזו בידיעה מראש בלי טעות אשר זה רק מבוא אל מבוא העבודה.

האחת מה שנשאר לנו שלם: בזמן כתיבת המכתב היו כמה עג"נ ובלבולים, הפחדות מצד הממשלה וכו' (הערת כ"ק אד"ש מה"מ).

אמנם גם זאת עלינו לדעת כי אז בהיותינו חברים נעימים אוהבים נאמנים צמודי לב נוכל לקוות כי יהי' ד' אלוקינו עמנו בזכות אבותינו רבותינו הקדושים אשר כולנו כאיש אחד מחלים ומחננים מקרב ולב עמוק את פני הוי' כי נהי' מקושרים אליהם ואל רצונם תורתם ואורחותם מנפש ועד בשר וזכותם יעמוד לכל אחד ואחד מאתנו תלמידיהם ותלמידי תלמידיהון בכל מכל כל, ברוחניות ובגשמיות להיות במנוחת הלב ובשקטת המוח,

ונזכה לאור כי טוב בגילוי לעין כל ממש עד כי הקטון והפשוט בידיעה לאלף ורובה יהי' בטוב וכשרון המעשה בדרך הנועם להיות רוח המקום והבריות נוחה ממנו – כלומר מכל איש מאיתנו בלי הבדל בעבודה הפנימית, כי בזה כולנו שוים – הבאה אלינו בחסדי השי"ת באמצעות אהבת רעים ודיבוק חברים, ועלינו כולנו קטון וגדול בלב אחד ממש מבלי התחשב על ריחוק המקום, כי כארבע רוחות השמים פרש ה' אותנו לכונה מיוחדת למסבב כל הסיבות ית' ויתעלה ומארבע רוחות השמים יקבצנו אב הרחמן, בחסד וברחמים לראות את פני האדון הוי' צבאות בשמחה ובטוב לבב.

אשאר בתקוה לחסדי ה' כי עוד נשוב לדבר והאל הטוב יזכנו כי נושע בדיבורינו ועבודתינו.

. . זכרנו ימים מקדם, בבא מועד שמחת נשואין, איש אחר רעהו, רע אביו ומשפחתו, יתענג להזמין להתעלס בסוד רעים האהובים יחד ברינה יגילו בברכות מאליפות, יוצאות מליבות פתוחות.

אמנם סוד הבריאה וההנהגה מאיתנו נעלמה יוצר כל משנה את העיתים, ומחליף את הזמנים לטובה ולברכה כל אחד לפי מצבו הפרטי לא יוכל למלאות משאלות לבבו להביע רגשי אהבתו פנים, אבל יקרה היא ונעימה הברכה הנובעת מטהר לב אוהב ורוע נאמן, מבלי התעצר מריחוק המקום. מאושר אהי' לדעת אשר בשמחת בני אבותינו ישמחו אוהבנו, ומרחוק יביעו ברכתם לצאצאי אוהב ומחמד נפשם, כי יהי' האל הטוב בעזרם לבנות בית נהדר בישראל בנועם, על יסודי אושר הרוחני והגשמי, בחיים ארוכים ובדור ישרים יבורך כפי זכות קדושי אבות העולם...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"א ע' קמו ואילך)

נעימות דרכי האהבה ופעולתה

ב"ה, כ' סיון רפ"א

. . נעימות דרכי האהבה ופעולתה, ראה ראינו בהנהגת כבוד הורינו הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, וכבוד אביו ידידו ואוהבו, הרב זצ"ל, אשר מיום הכירו איש את רעהו באהבה הלכו, ובידידות התרועעו כאחים חלקו וגם כל צער ויגון, אשר עבר עליהם מי כמוני יודע, מאשר שמעתי, מהימים שעברו בחיי הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק צוקללה"ה ואחרי כן עשר חליפות היו בבית הארזים, באחוז בו שלהבת המסחר והקנין,

הלימודיות והחפש הבאה ברשעת החטאים בנפשותם, הן המה נגידי העיר, בני הבעלי בתים החשובים אשר מצאו און להם להסית קנאת העושר, ותשוקת ההצלחה בכל ענינים הזמנים.

. . לאשרי הנני זוכר תודה לא-ל עליון את חיי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק צוקללה"ה האמצעים, בהיותו עוד במבחר ימי הנעורים בגבורת עבודתו את עצמו, במדה רחבה בלימוד ובתפלה, בשנת תר"ן-תרנ"ה עוד טרם החילו להתעסק בעיני הכלל - קיץ תרנ"ו - ותחלת נשיאותו, אשר דרכו אז היו מופלגות, ומובדלות ביותר.

. . בשנת תרנ"ה מצא לנכון הגביל בעדי זמני דיבורי בעת הטיול, ומטרתו היתה העמידוני בקרן אורה, גלות לי סוד חייו בחיי הוד אביו כבוד קדושת אאזמו"ר ענוגיו ומצוקותיו, וחייו אחרי כן, שאיפתו, ואשר אליהם יכסוף וישתוקק, מה נעימים היו הימים ההם, והשעות היקרים אשר הכל כמו חי עמדי לפני גלוי הכל, וכעם איש דיבר עמי מבלי השאיר דבר וחצי דבר, בהנוגע לחיים הפנימים, אף גם החיצוניים, אשר לא הגיד, וכזה קנה את לבבי התם אז, ואשר נצמדתי רק אליו מבלי התאוות כל מאום, כי אם היות כמו שמתאים לחפצו ורצונו הוא, וזה היתה כל מגמתי.

בימים ההם פקח עיני לאמר, כי רק האוהב והריע הוא היחידי אשר יוכל העמד אדם על רגליו, הצילו מרדת שחת הבוץ, היגון והאנחה, והעלותו על מרחבי אור אשר לא ישוער מראש.

וידבר אודות אוהביו ורעיו, ויספרם אחד לאחד, במעלותיו, כשרונו, ויאמר כי האחד אשר בו התנחם אחרי אביו, בכמה שאפשר להתנחם, באסון נורא ומבהיל כזה, הוא רק ידיד נעוריו, אוהבו ורעו, הריע"מ, שהוא הי' הראשון אשר הושיט יד מנחם, יד עזר, יד ריע ואוהב נאמן, דבריו היו נאמנים, אמרותיו טהורים, בלתי חתולים בערפלי הכבוד, והתהלה הנהוגה במקרים כאלו, דיבר על הכל בעינים פקוחות ובאמונה טהורה, הוא לא טפס בהנחלים, ולא עלה בהרים, כ"א סחור סחור להנקודה האמיתית ובו מצא מרגוע נפשו ונחמתו.

את אשר שמעתי אז, הנה עתה בעיני ראיתי בין האגרות והכתבים, מצאתי תכריך מכתבי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק צוקללה"ה לכבוד אביו הרב ז"ל, ובהם ידובר דברים שונים, מאלה הדברים אשר אגדו יחד, פתיל חייהם, ודברי חיזוק והתעודדות בזמנים וענינים שונים.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק שואל בעד אביו יחידות אצל כ"ק אאזמו"ר הרה"ק, ועונה לו המענה באותיותיו, ומחזקו בדברים דברי אהבה, כמה מן המכתבים מדברים אודות הבריות והעבודה, העמל והגייעה, ומבקש עזרו, ומהם את אשר יגלה לו לבבו באשר

הריע"מ: הרב יעקב מרדכי בעזפאלאו מפאלטאווא. מתוכנה נראה שנכתבה לאחד מבניו, ולפי המשך המכתב נראה שהיא אל ר' שמואל בעזפאלאו.

יסבול, הן מקרוב, והן מרחוק, ובהם גם אשר ישמח לבבו מאשר עזרהו הא-ל, בטובת הרבים בפועל, והרבה מהם אשר ידרוש כי ישרפם, ורק מאהבתו אליו לא יוכל התאפק, ועם מי יוכל לדבר דברים בכמו אלה.

האהבה בעזוזה תראינה, כי אין מגבילים ומעצרים בעדה, איש האלקים הלזה סמל התום, היושר והעדן האלקי זצוקלה"ה גם הוא התאזר בה ועל ידה מצא נוחם נפשו הטהורה ובה נושע בעבודתו הטהורה, מבלי התחשב עם גזעו האצילה, ומצבו המעולה מכל שמץ חומרי לא עשה כל מאום עד התייעץ עם רועים אוהביו וידידיו, ויעשם אגודות אגודות, והיותר פנימי, תאווני דליבא, דלא כתבי אינשי, וגם מה שלבא לפומי' לא גליא, לא מנע מאת אוהבו היחידי, ומשנהו ברבות הימים הר"ש ז"ל אשר עמהם דבר, כלכל והתייעץ על כל מצפוניו, אמת הדבר כי הם הבינו לערכם, ערך הקדש אשר נתן למו וימלאו תעודתם, באמונה סוד כמוס וחתום, מ[ב]לי אשר ידע איש כי יודעים הם דבר.

כה היו חיים האנושיים היקרים והנעימים לכולנו ביחוד, וכה המשיכו נועם הדרכתם, ומי יאמר בבוא מועד שמחת נשואין והדומה, הלא מיום הוסדה בעולם, הנה איש את רעהו ריע אביו ומשפחתו יתענג להזמינו להתעלס בסוד רעים האהובים, וברינה יחד יגילו, בברכות מאליפות, יוצאות מלבות פתוחות, אמנם יוצר כל משנה את העתים, ומחליף את הזמנים, בטח לטובה ולברכה, הנה עתה כ"א לפי מצבו הפרטי לא יוכל אף גם מלאמת משאלות ורגשי לבבו, אף על פסת הניר, לא נוכל להשתרר,

כי נשחתה גבורתינו וכה גברו מי שטף החיים ההויים, אשר לקש על גלי הים נחשב, מתנענע[ע]ים אנה ואנה, מבלי דעת אנא פנינו מועדות, הזמן הולך והלבבות מתרחקות, והענינים שעלינו לעשותם קפואים, ויהי' האדם לקרח נורא, המטיל אימה על כל סביביו, אנא ה' הושיעה נא, ועד מתי נהי' כאיש מוכה שגעון ר"ל, מלאים פחד המחסור ואימות רעב וכפן ה"י, לחי' דמינו ולבהמות הארץ היינו, כולנו טרודים כך באשר . . . לו אם בהווה או בעתיד הקרוב, ומענינינו הרוח והנפש לקונו ח"ו שכוחה...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"א ע' קנ ואילך)

המסילה אשר בה חיו אלפי איש

ב"ה, כ"ד סיון תרפ"א

. . . בראותי כתב ידך החייתיני, כי לא ידעתי, וגם כי היום לא אדע מהנעשה איתך, וכמה הרהורי דברים היו אצלי. כתבתי לך פעמ[י]ים נוסף על המכתבים כלליים ששלחתי בג' או ד' פעמים הא' הכללי לכל תלמידינו התמימים יחיו מקיץ העבר - תר"פ - והב' הכללי לאנ"ש עם העתק הציוואה והג' אודות התייסדות קופת רבינו ומטרתה, הד' על דבר היאצ"ט, וגם פעם או פעמיים כתבתי לך בייחוד. ועל כל אלה, לא השגתי מענה, דבר שציער אותי במאוד. רק אחת מה שהניח את דעתי הוא מכתבי ידידינו הרח"ד שי' שו"ב מנעוויל, שכתב לי אודות אושוועט, בדבר כל העניני' לכתוב להרב התמים ראא"פ שי'.

וגם כהיום יקשה לי במאוד הדומי' הארוכה, וביותר הדיבור הקצר, והצנום בנימוס, אחרי דומי' ארוכה כזו, המראה לדעת על כמה דברים, הבלתי נעימים במאוד, או שאין מה לדבר – מפני לחיצת הלב והמוח – או שאין חפץ לדבר – מפני הייאוש ח"ו באור התורה – או שאין כח לדבר – מפני השפלות של שקר – אשר כל אחד מהם, וכולם יחד, והמסתעף מהם, פסולים ומאוסים בתורת החסידות, ופועלים במאוד מאוד על מהלך העבודה המסורה ונתונה לכל איש ואיש, בכוונת הבורא ית' בבריאתו אותו.

האלוקים החפץ בטוב בריותיו, ואשר יתאימו אל תעודתם שיצרם, נתן למו, היכולת בוא עד רום המעלות, במעלת הנפש, שיתגבר הצורה על החומר, ויברא לו כנפיים אשר על ידן יוכל צאת מחומריותו וגסותו. והשליכה הראשונה אשר מעמדה בלב הבשר וראשה מגיע השמימה, בשליכות משולבות ומקושרות אלו באלו, היא האהבה, אשר פריו מתוק ומועיל בחברת האנושי בכלל.

וכאשר יבאר העיקרים במעלת האדם על החי להיותו מדייני בטבעו, מוכרח אל הקיבוץ מצד עצם טבעו וחלישות מזגו, זה קוצר וטוחן, זה שזור וזה טוה, זה רוקם וזה תופר, זה כורת עצים וזה בונה, ומבין כולם יתקבצו מוכרחי הגוף, אשר מזה מוכרח כי יתפתחו החכמות בחכמת המעשה, אשר בדרך ממילא מוכרח כי יתגדלו גם החכמות הנפשיות, אשר מזונם – כלומר מזון הנפש – מוכרחת כמו שמוכרח מזון הגוף.

והמסילה המביאה את כל זה בנועם החברה וההתוועדות היא האהבה והריעות, אשר בה חיו אלפי איש וראו בה גדולות ונצורות, בה ועל ידה התאחדו והושלבו, איש את רעהו עזרו, ויהיו מאושרים, האחד מצא נחמתו בחבירו, וחבירו בו, ענג נפשי עמו התחלק, וגם בצערו ח"ו השתתף, בכל מקום שהם, ובכל זמן, ואיש מהם לא מצא עצמו בודד ויחידי, כי לבו מלא תקווה באהבת רעהו החי חי אתו עמו, והוא עמו בכל עת ובכל שעה, ויהי האדם לנפש חי' גם בעת צר ומצוק ח"ו, ביודעו כי אור לו בשלום רעהו, ואשר יוכל עודד נפשו להפיג צערו, בדברים היוצאים מטוהר לב, המשולה לטוהר שמי רקיע המשובצה בכוכבי אור מתנוצצים בליל חושך ואפילה,

כן רוח לב האדם והגיונו בדברו את רעהו הלחוץ הנשבר והנדכה, אשר בכח אהבתו יאיר תהום החושך ר"ל המסוכה על פני המצטער, והמפרפר בלי כח מהמון הענינים הסובבים אותו, והממלאים את חלל עולמו בחיים יהיו איזה שיהיו, אם זמניים, אשר בגשם יסודם, או רוחניים ומוסריים, אשר בשמים מעל בנשמת אל שדי תקועים.

כזאת פגשנו על כל צעד ומדרך כף רגלינו, אנשים קרובים איש לרעהו אשר תוכן אחד לאגדם, והיא אהבת האנוש שהתבוללה בתום ויושר, ואשר לזאת לא נמצא לעצור מלהתפתח האהבה והידידות באופן היותר מועיל, וכל אחד חפץ דרש ואיוה קרבת רעהו, ידידו ואהבו, והשגת רעים באמת בצדק ובמישור, וכה התגלגלו פנינים יקרים בחוצות עיר, מה נעים הי' המחזה בהפגש שנים יחדיו, זה את זה התענגו, וזה בזה ישמחו, בעוד טרם כילה האחד לדבר, הנה רעהו כבר מספר, הלא מכירים וידידים הם המה ואיך יוכל עצור

מלגלות למו מכל הנעשה אתו עמו, ובביתו פנימה, ויתמלאו לבותיהם בגיל ושמחות על כל גדותיהם.

מה יקרה היא האהבה, בעבודת האלוקים בכלל, והתועלת הבאה לעוסק בעבודה, אשר אם כי בהגבל[ו]ת' נשאר, קירוב ויחוד שני מהותים נבדלים, אבל פנים אחרת לה, בהיותה כולה מוקדשת רק לאחת, לאחד ולקשר, לעודד ולנחם, לחזק ולסעד, ליתן עוז ותעצומות, אשר בזה יגבור האדם על רגשותיו ויוכל החזק מעמד גם נגד זרם שטף המון התלאות, המצוקות, והאנחות, ה"י, והיא – אהבת הרעים ודיבוק חברים – היחידה במדות, אשר תוכל לתת ביים החיים דרך, ולגזור נתיבה בארחות תבל, להעמיד איש על בסיסו הנכון, והיא האחת התחבר והתאגד אנשים לקשרם ולאחדם ולהיות לאחדים, בכל אשר להם.

האבן הטובה הלזו, תפיץ אור בהיר, כאשר היא נתונה ביד מבין דבר לאשורו איך כלכל מעשהו, כי הלא לא על הלחם לבדו יחי' האדם, כי אם בהמוצא בו ענין להתעניין בו, וכל אחד חייב לראות את עצמו, כאילו הוא רק הוא, המחוייב בדבר, לזכות את הרבים, בכל אשר יוכל, הן בעירו ומקום משכנו, והן בהסביב לו, ובכל מקום שידו מגעת.

אין לנו בעולמנו, אלא הסכסם ועשות טוב, מבלי התחשב עם מצבנו הפרטי, החומרי והרוחני אשר רבים מאתנו שחיים – שווימען [=לשחות'] – ביים התלאות ר"ל אחרי האבילות הגדולה בהילקח הוד תפארתינו, אשר לא תסכול המוח כלל ועיקר, וגם בדמע עין לא תפוג ולא תיקל.

אמנם היא הנותנת לנו כח ועוז, מישר הדעת לאזור כחינו להטבת מצבינו הרוחני ולעודד את אחינו ידידינו, ד' עליהם יחיו, להאירם ולהעירם ככל אשר תשיג יד שכלינו, לקוות לחסדי ורחמי אל עליון כי יהי' בעזרנו, בזכות הוד כ"ק אמו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"מ ז"ע, ואשר בלי ספק חי חי הנהו אתנו, ומעורר רחמי שמים עלינו, כי יועיל אלוקה היות בעוזרי נפשינו עשות רצונו ית'.

עליך אשים ידי, ובך הנני רואה פועל ועושה חרוץ, בעזרתו ית', באם תעזוב העצבות והיאוש הסובב אותך מאז ומימי קדם, ואם אתי עמי אתה, שמוע בכל אשר נצטויתי, אותה הנני דורש ממך, העת יקרה היא לכל, ומה גם לאלו, אשר הצלחת רבים והפרכתם בידם, בחסדי האל, נתונה, אינם רשאים להיות קר עוזב ובודד כמוך היום. רבינו ורבך, אשר העמידך על האמת והשלום, דורש מאתך כי עבוד תעבוד בהרמת התורה, בהדרת ישראל, קרנו וגאונו, ואין לך כל רשות היות כמו שהינך עד היום.

מקווה הנני קבל מכתביך, אשר יהיו ראויים לשימת לב, פתח מסגר לבבך, עוזב את השפלות והענוה, המטבעות הפסולות, וקח תמורתם עבודה ופועל, התענין בכל אשר תוכל, בוא בכתובים את אחיך ריעיך, אשר רבים המה – יברכם האל – וגם טובים ותאבים לשמוע הוד קול יוצא מלב פנימה. ויאר ה' פניו אליך בכל אשר תעשה ברו"ג.

(ממכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע להר"ר אברהם אלי' פלאטקיין, רב באושוועט)

אהבת ריעים טבע ראשון

לקט קטעים משיחות ואגרות כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע
וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בנושא אהבת החסידים

אהבת אחים כמו אהבת חסידים...

. . בעת התוועדות שמחת בית השואבה בשנת תרנ"ד הוא כ"ק אדמו"ר הרה"ק אמר, שאהבת ישראל אמיתית ישנה רק אצל חסידים.

אז בהתוועדות היו ר' אהרן - אר'ע - ור' יקותיאל - קוש'ע - מדאָקשיץ. - ר' אהרן הי' מלמד לגדולים ור' יקותיאל הי' מלמד דרדקי. - קרא ר' אהרן: כמו אהבת אחים ממש. ענה לו ר' יקותיאל: עה, כמו אהבת החסידים אחד לחברו.

אמר על כך הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק: הנה זהו הרגש של מלמד דרדקי חסידי, זהו האור חוזר של קמץ אלף א.

והיום, מדוע זה חסר? רק הישות היא מחיצה. צריכים להתנתק מהנחות העולם. רע הרי ביהודי לא שייך, צריכים רק להיפרד מהנחות העולם.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תש"ה, יום א' דחגה"ס, ע' 39 ס"ה)

פעם האהבת חסידים הי' כמו אהבת אחים. קושיע [=יקותיאל] מדוקשיץ אמר פעם על שני אחים בדוקשיץ שהאהבה אצלם היא כמו האהבה בין חסידים. אהבת חסידים הי' בפשיטות ודוגמא לאהבה בשרית.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תרצ"ו, ע' 14)

באותו זמן הי' אהבת החסידים גדול יותר מאהבת אחים, והיהודים הלא חסידיים היו

מאחלים לעצמם שאהבת אחים יהי' כמו אהבת החסידים.

(תרגום חופשי מסה"ש קיץ ה'ש"ת, ע' 117)

•

ובזה הנני לתת לו את תודתי אשר כתב לי והודיעני בדבר ידידנו . . . שי' הנ"ל ורואה אני בזה קיום מצות אהבת ישראל עפ"י תורת החסידות ברגש פנימי שהוא הגבה למעלה באיך ערוך מכמו אהבת אחים כשרים, ואשר ענינים אלו הן המה פרחי שושנים באילנא דחיי בתורת החסידות והשי"ת יהי' בעזרו בגו"ר.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ד ע' שנט)

שהחסידים יהיו כמשפחה אחת ממש

הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש אומר להוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק אשר הוד כ"ק רבינו הזקן מסר נפשו הקדושה והשקיע כחותיו העצומים אשר עדת החסידים יהיו כמשפחה אחת ממש, אשר כל איש ואיש בעדת החסידים ידרוש טובת חברו בפרנסה, וכל אשר אחד עוזר את זולתו יהי' בהרגש אהבה וחיבה גדולה כל כך כבני משפחה אחת ממש.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ד ע' לד)

להדר בענין האחוה והאהבה

הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר הדריך את החסידים להדר בענין האחוה ואהבה באופן היותר נעלה, והוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק אדמו"ר האמצעי זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע מסר נפשו הק', אשר החסידים יהיו באחוה כאהבת אחים באמת לאמתו, והוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק אדמו"ר בעל צמח צדק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר אהבת החסידים כמו שיסדה והדריך הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, הנה ברכת האחד לחבירו יש לה כח למעלה כמו ברכת שמע קולנו בשמו"ע, כי אב הרחמן חפץ ומשתוקק באהבתם של ישראל זה לזה...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ד ע' שלט)

•

הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע חניך את החסידים להיות תמיד באהבה ואחוה איש את רעהו וכגוף אחד ממש, אשר עם היות כל אחד מאבריו שונה מחבירו במהותו וממלא תפקיד מיוחד, בכ"ז כולם קשורים יחדיו ועוזרים זה לזה, אשר אז – ורק אז – הנה בחסדי השי"ת הגוף בריא וראוי לפעול לפעולותיו כאדם שלם.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"י ע' שלז)

שמחת הנפש וידידות אלו הן התכונות החסידיות

ידידי מתאונן שברוחניות חסרה שמחת הנפש וידידות, אצל חסידים שני דברים אלו אף פעם ב"ה לא חסרו, שמחת הנפש וידידות אלו הן התכונות החסידיות ולעולם ישנם במהותם ומציאותם אלא שיש זמנים שהם מתעלמים וצריכים לגלותם וההתגלות היא ע"י לימוד חסידות, והתבוננות מהו יהודי,

הלימוד חסידות מגלה שמחת הנפש וההתבוננות במעלת ישראל כמו שאומר מורנו הבעש"ט נ"ע.

(תרגום חופשי מאג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ה ע' רמו)

•

אהבת ריעים אצל חסידים היא טבע, ולא טבע שני אלא טבע ראשון, ואם אצל אחד זה חסר הוא בעל מום, כמו שיש חסירי יד או רגל מבטן ומלידה.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תרצ"ו, ע' 209)

•

מאז האיר מאור ישראל סבא במאורי אור תורה ועבודה ע"י עבדי הוי' הוד כ"ק אבותינו רבותנו הק' צוקללה"ה נבג"מ זי"ע בכל דור ודור עדת החסידים היו הולכים שלובי זרוע בדרכי יושר ותום, באחדות גמורה, אל אותה המטרה הבהירה של תורה ועבודה המיוסדה עפ"י תורת החסידות.

עדת החסידים מעולם לא התחשבה עם הריבוי והמיעוט, וגם שנים בעיר ואחד במשפחה הרגיש את עצמו לענף מן האילן הגדול, ולאבר מהגוף החי בארחות חיי החסידים.

החסידות תלמדנו למצוא מעלת האדם, לייקר ולחבב את כל אחד מישראל, באהבה וחיבה יתירה, ולדרוש טובתו בגוף ובנפש, ומה גם לאלו ההולכים בנתיבה אחת בדרכי החסידות.

האחדות האהבה וההתקשרות שלשה אלה המה פתילי אור מאור החסידות המאירים אור בשמן התורה ואש העבודה בבירור וזיכוך המדות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, חט"ז)

החיבה אצל אנ"ש גורם לי קורת רוח אין קץ

כל רגש ידידות ואהבה וחיבה שהנני רואה ושומע מאחד מאנ"ש ותלמידי התמימים יחיו, הן בינם לבין עצמם והן בינם לביני גורם לי קורת רוח אין קץ כי זהו כל ענין החסידות שהוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' מסרו נפשם הק' לנטוע באנ"ש שי' והנני מברכם בברכות

מאליפות אין קץ.

והנני בזה לברכו אותו ואת ביתו ויו"ח יחיו ברוב טוב גשמי ורוחני...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ה ע' שצט)

נודעתי ע"י ידידי הנכבד והנעלה וו"ח אי"א מוהר"ר שלום שי' פויזנער שו"ב, כי ליום מלאת חמשה ועשרים שנה לנשואיו של כבודו עם זוג' תחי' עשו אנ"ש משתה ושמחה בהתעודות רעים וברכום בברכות מאליפות, נהייתי במאד מהאהבת רעים בין אנ"ש שיחיו שהוא אחד מיסודי התורה והחסידות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ד ע' תכ)

חסידים חייבים להיות חמים יותר

.. (והרבה לדבר בענין שצריכה להיות אהבת רעים, ואמר:) אני מעורר חסידים ומבקש אותם להיות יותר קשורים ומסורים זה לזה. כל יהודי, ובפרט חסיד, צריך להיות יקר בעיניכם. הרי עלול להיות שרק כעבור שלושה חדשים נודע על שמחה אצל הזולת. השי"ת יעזור שתוכלו לבשר ולהתבשר בשורות טובות.

תמימים בפרט וחסידים בכלל שגדלו על השמרים של אהבת ישראל, צריכים וחייבים להיות חמים יותר, הזולת צריך לתפוס את המקום החשוב, שמחתו היא שמחתי, שמחתי היא שמחתו.

כשנתקבלה הידיעה בליובאוויטש שר' אלחנן שי' מרוזוב שוחרר מעבודת הצבא, התהלך החסיד הנודע ר' הענדל בחצר כשהוא מזמר "חאָניע (אלחנן) יצא" ונכנס לחדר כ"ק אאמו"ר הרה"ק – הוא היה מהחשובים בעיני כ"ק אאמו"ר הרה"ק – וסיפר כי ר' אלחנן מרוזוב שוחרר והתחיל לרקוד בחדר – גם אני הייתי באותו מעמד – וכ"ק אאמו"ר הרה"ק עמד מכסאו, הניח יד קדשו על שכמו של ר' הענדל וסובב אתו שלוש פעמים, ולאחר מכן אמר לו: "לכן, אומר לפניכם חסידות".

יש לייקר את כל אחד מישראל, ובפרט החסידים וגזע החסידים, ויש לעזור לכל אחד ואחד בכל מה שאפשר, אבל כל עזרה צריכה להיות בחכמה, שלא יהיה ח"ו מלבין פני חברו. יש לדעת איך להוכיח את הזולת, לא להגדיל צערו – את זה יודע הוא בעצמו וכואב לו הלב – אלא יש לקרב את הזולת, תחילה באצבע ולאחר מכן ביד וכו', ובינו לבין עצמו עליו לבכות היטב על הלא טוב של הזולת ולומר פרק תהלים.

(משיחת ליל ב' כ' כסלו ה'תרצ"ג – בסעודה, ליקוטי דיבורים)

סגולת עטרת תפארת אשר אנ"ש שי' מעוטרים בה, כאמור ותפארת בנים אבותם (דכללות אנ"ש נחשבים כבנים להוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע), פארה והדרה בארחי אהבה וחיבה של ידידות והתאחדות גמורה, ואז ראויים המה אל ברכת שמים מעל בגו"ר.

הנני מקוה אשר בודאי ישתפרו באופן היותר טוב ומועיל בהרחבת אהלי תורה, אשר בזה צריכה להיות כל עבודתינו ויגיעתנו כיגיעת נפש וביגיעת בשר, ובזה נראה אור כי טוב בתוככי אחב"י בכל ארצות פזוריהם, יחיש השי"ת גאולתנו ופדות נפשנו.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, חט"ז)

האש שבגחלת תוציא אהבה וידידות רעים

במענה על מכתבו, הנהייתי לשמוע משלומי ואתפלא על ריחוקו ולא אדע סיבתו, פעמים רבות חשבתי אדותו וגם שאלתי עליו ואם נתעממה גחלת החסידות הנה העצה היעוצה היא התועדות רעים וקביעות לימוד דא"ח ואז הנה האש שבתוך הגחלת תוציא לאור אהבה וידידות רעים בחיים של חיבת התורה ואהבת ישראל, והשי"ת יהי' בעזרו בגשמיות וברוחניות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ה ע' רצט)

באה העת לאהבת אחים אמיתית במחננו

מובן הדבר מעצמו שבאם רק באפשרי הוא ראוי ונכון וטוב הוא שישפיע בכתות הישיבה והיא מילתא דשויה לתרווייהו, הן בשבילו והן בשביל הישיבה, וכבר באה העת שתהי' אהבת אחים אמיתית שוררת במחננו, וכידוע שהגלות דעתה הוא בשביל עון שנאת חנם, היינו שנאה בלי כל יסוד ואפילו היפך השכל, ובמילא התיקון לזה הוא – והתיקון מוכרח הוא ובפרט עתה בעקבתא דמשיחא, שהי' אהבת חנם, היינו אהבה שאף שאין לה כל יסוד בשכל אנושי, ולא עוד אלא היפך השכל. . . וביותר מוכרח כל הנ"ל בכת"ר כיון שזיכהו השי"ת ומתעסק הוא בעניני מעמד שפנימיותו הוא לקשר את כל החסידים יחדיו באחדות אמיתית.

(ממכתב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, זאת חנוכה ה'תשי"ב)

אהבת החסידים תוליכם עד ביאת המשיח

האהבת אחים שישנה בין החסידים תוליכם עד ביאת המשיח. ידוע הסיפור שאירע בזמנו של הצמח-צדק, שבהיותו בפטרבורג דיבר בתקיפות ובחוזק רב ("מיט אַ געוואַלדיקע שטאַרקייט") נגד הממשלה, עד שהעמיד עצמו בסכנה של מרידה במלכות, וכאשר א' מגדולי ישראל (כמדומני ר' איטשעלע [=מוואַלאָז'ין]) שאל אצלו: היתכן שהעמדתם את עצמכם בסכנה, ומה היו עושים חסידים?!...

השיב לו הצ"צ (א' מהתירוצים), שאהבת אחים שישנה בין החסידים תוליך אותם עד ביאת המשיח. ופירוש הדברים, שכאשר חסידים מתנהגים באופן של אהבת אחים, אזי לימודו של זה פועל הוספה גם אצל זה, דכיון שכולם כמו אברים של גוף אחד, הרי הלימוד של זה שבבחי' ראש מועיל גם לזה שבבחי' רגל, כשם שההילוך שברגל מועיל גם להראש.

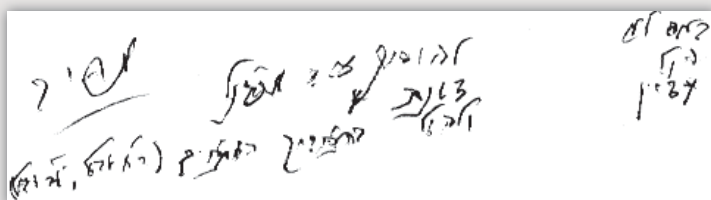
(תרגום חופשי משיחת י"ב תמוז ה'תשי"ג)

כשהרבי ביקש להוסיף את שיחות ה'דבר מלכות'...

בקיץ ה'תנשא, לאחר שניתנה ההוראה (בש"פ תזריע ומצורע) בדבר לימוד ענייני משיח וגאולה, הו"ל ועד להפצת שיחות קונטרס: "לקוטי שיחות בעניני גאולה ומשיח" (א), לאחר שהרבי שליט"א אישר את הדפסתו.

מיד לאחר הדפסת הקונטרס הראשון ערכו חברי הועד את הקונטרס השני — חוברת ב' — והכניסו לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את דפי הקונטרס, ביניהם: א. ה'פתח דבר', ללא תאריך, על מנת שהרבי שליט"א יציין בו את תאריך ההו"ל. ב. רשימת השיחות שעומדות להופיע בו. באופן מיוחד ויוצא מהכלל, עיכב כ"ק אד"ש מה"מ את הקונטרס אצלו משך זמן ארוך ולא הוציאו להדפסה.

למעלה מחצי שנה לאחר מכן (!), ביום ג' שבט בבוקר, הוציא כ"ק אד"ש מה"מ את הקונטרס להדפסה, והוסיף צעטיל בכתי"ק בו נכתב:

מהיר באם לא הו"ל עדיין. להוסיף עוד מכהנ"ל דשנה זו ולהו"ל בתאריך המתאים (ר"ח שבט, יו"ד שבט)

[דהיינו: באם עדיין לא הו"ל — להוציאו לאור. ולהוסיף עליו — על השיחות הקיימות שנלקטו מסדרת הלקוטי שיחות (בלבד) — שיחות משנה זו (ה'תשנ"ב). ולקבוע את התאריך המתאים: ר"ח או יו"ד שבט]

ר' בנימין הרוכל ור' זאב הסנדלר

רשימת ליובאוויטש' - ספר הזכרונות - כפי שנכתבה ע"י כ"ק
אדמו"ר (מהור"י) נ"ע בלשון הקודש • חלק שלישי

יג

בעת ההיא בא איש לליובאוויטש ואשתו עמו, ויאמר ששמו זאב ומלאכתו סנדלר והוא מעיר קטנה בגליל וואהלין.

ויעסוק זאב סנדלר במלאכתו, ויתנהג כאחד מבני אומנתו ויהי חבר בחברה תהלים, משכימי קום, ובפועלי צדק לומדי שיעור גמרא ואגדה.

מזמן לזמן הי' זאב הסנדלר עוזב את העיר במשך איזה שבועות, וכשהיו שואלים אותו איפה הי', הי' אומר שעבודה לו בכפרים ובאחוזות האדונים.

ר' בנימין הרוכל נתן לבו ודעתו לחקור אחרי מעשיו של זאב הסנדלר, ויתחיל להתרועע עמנו ולעתים קרובות התחילו שניהם עוזבים את העיר יחד. כעבור שנה ויותר אחרי המאורע עם הגזלנים בא לעיר איש אחד ויאמר ששמו הרב ר' בצלאל אורי מעיר פאלאצק ולהיותו עוסק בקבלה בא לפה לקבל את פני המקובל ר' בנימין אשר תפש כת גזלנים ע"י קבלה מעשיות.

ביאתו של הרב רב"א הזכיר את המאורע שכבר נשתכח וגם בעתו לא שם איש לב לזה, ולפי שר' בנימין לא הי' אז בביתו שב הרב רב"א על עקבו מבלי התראות עם ר' בנימין אבל עם זה הנה ביקורו עשה רושם גדול על אנשי העיר, בשמעם שר' בנימין הרוכל הפיל ע"י קבלה מעשיות תרדמה על הגזלנים ויתפשו ויבערום מן הארץ, ותעבור הרנה בעיר שר' בנימין הרוכל הישיש הוא צדיק נסתר ובעל מופת.

יד

בנתים עבר ר' בנימין את דאבראמיסל וישמע מספרים בשם עובר אורה אחד אשר בעיר ליובאוויטש יש מקובל וצדיק נסתר אשר בכח שמות הקדושים ביצר את חבורת הגזלנים

שהיו ביער בין דאברמיסל לליובאוויטש.

ויתעצב ר' בנימין על השמועה ובבואו הביתה לליובאוויטש נפלה פתאום דליקה בעיר וישרף גם ביתו, בין שאר בתי העיר. התושבים הלכו היערה לכרות עצים לבנות את בתיהם השרופים ואיש מהם לא שם לבו לבית הכנסת שנשרף גם הוא.

ר' בנימין גם הוא כרת לו עצים לבנות ביתו אבל להיותו זקן וחשוך בנים שכר לו פועלים ויבנה בית גדול ורחב על הקרקע שהי' לו, ובגמרו את הבנין הקדישו לבית כנסת ומני אז נקרא בית הכנסת הזה בנימין שטיבל על שמו.

אסון השריפה שיכח לשעה את המאורע מביאתו של הרב רב"א להתראות עם בעל המופת שביער את חברות הגזלנים, אבל כשהגיעו ימי המועדים שוב נזכרו על המאורע ההוא.

ויתרועע ר' בנימין עם אנשים פשוטים, וביחוד עם זאב הסנדלר אשר אף שהי' בעל שם טוב לגודל תמימותו וישרת לבו אבל עם זה נודע לאיש פשוט שאינו יודע אף פירוש המלות בתפלה.

טו

עברו כמה שנים ובנים לא היו לזאב הסנדלר, ובפרוץ החלי-רע מתה עליו אשתו, וכעבור שנה לקח לו אשה אלמנה בת אחד החייטים.

הישיש ר' בנימין חלה את רגליו ואשתו גם היא נחלשה מאד, ויקחו להם לביתם את אחד מגרי העיר צבי ארי' שמו, איש פשוט אבל ירא אלקים נהנה מיגיע כפו, טוחן ברחים ואשתו - לאה בריינע - חשוכי בנים, לשרתם.

וכשהגיע שעת פקודתו של ר' בנימין קרא לחברה קדישא ויצו להם את סדר קבורתו, ויבקשם לתת מקום קבר לאשתו אצלו, ויקרא את ר' צבי ארי' ואשתו ויאמר להם שהוא מנחילם את ביתו וגן הירק אשר לו עם כל כלי הבית בתנאי שיהיו מכניסי אורחים ויתעסקו בגידול יתומים, וכשיפקדם השי"ת בבן ובת יקראום בנימין ושרה כשמו ושם אשתו.

ויקרא את זאב הסנדלר ויבקשו שישב אצלו עד אשר ישיב את פקדונו. וכעבור איזה שעות נפטר ר' בנימין. וכעבור חדש ימים נפטרה גם אשתו שרה ויקברוה אצל אישה כבקשתו.

והשי"ת שלח את ברכתו במעשה ידיו של צבי ארי', ויקיימו הוא ואשתו את פקודתו של ר' בנימין ויהיו מכניסי אורחים, וגם יתומים אחדים לקחו לביתם לכלכלם בשכר אשר קצבה הקהלה.

טז

כשתי שנים גר זאב הסנדלר עם אשתו השני' בליובאוויטש עד אשר פעם נזדמן שם אורח אחד שהכירו ויאמר שהוא הוא ר' זאב העילוי מלוצק שזה שנים רבות שעזב את עירו עם אשתו בת הגאון ר' יצחק גרשון רב העיר והגליל ועקבותיו לא נודעו.

בראות הר"ז שנתגלה סודו הציע לאשתו אחת משתי אלה, או שתלך עמו באשר ילך או שתקבל מאתו גט פטורין כי הוא מוכרח לעזוב את העיר, ותבחר אשתו בהצעה הראשונה וכעבור איזה ימים נודע כי הר"ז ואשתו עזבו את העיר.

הר"ז ואשתו הלכו בגולה מעיר לעיר ומישוב לישוב, ובכל מקום בואם עסק הר"ז באומנתו כדרכו מאז ומקדם מבלי הודע לאיש. וכשבאו לכפר גדול בפלך וואהלין, כשתים עשרה פרסא מעיר לוקאטש נתישבו הר"ז ואשתו שמה.

בכפר ההוא הי' כומר שהי' עוין את דת היהודים, ומזמן לזמן בימי אידיהם הי' מקהיל את מי עדתו על הככר בטבור הכפר וקורא ומזמין גם את היהודים יושבי הכפר ומספר להם ספורי משיחיות ומעוררם שיחיו ביניהם - האינם יהודים והיהודים - באחזה ויתחנתו ביניהם ויהיו לעם אחד.

סיפורי הכומר ודבוריו היו עושים רושם גדול על קהל השומעים והיחס ההדדי בין אזרחי הכפר הי' הולך וטוב, אבל עם זה הנה היהודים ולהבדיל האינם יהודים היו שומרים את דתם באמונה במסורת אבות.

עבר איזה זמן והכומר התחיל להדגיש בנאומו שעל היהודים לעזוב את דתם ולעבור לדת הנוצרית בנוסח הקטולים, ויתרגם כמה פסוקי תנ"ך בכוונה משיחית כדרך המסיתים.

בעדת ישראל יושבי הכפר, אף שהיו ביניהם ת"ח יודעי תורה ויראי אלקים באמת, אבל לא הי' ביניהם אף אחד שיוכל לענות להכומר להראות את שקרת פירושו לפסוקי התנ"ך ולהתוכח עמו להראות צדקת דת ישראל.

יז

ויהי היום, והכומר עומד ונואם בשבח הדת הקטולית ומחרף ומגדף את דת ישראל ושוחק על מנהגי ישראל, והנה הר"ז סנדלר יצא מבין השומעים וירמוז להכומר להרשות לו להגיד איזה דבר. הכומר ידע את הסנדלר היהודי, וואולפקע דאברי שהי' אהוב לכל תושבי הכפר עבור צדקתו וישרת לבבו, ויקראהו אליו לעלות על הדוכן מקום שם עמד הכומר בשעת נאומו.

הר"ז התחיל את נאומו בענות חן בשפה ברורה בשפת הפולנית ומרגע לרגע התלהב בדבורו וידבר דברים המובנים לקהל השומעים גם האכרים הפשוטים וישתומם הכומר וגם קהל היהודים שעמדו שם נשתוממו מאד.

מי הי' יכול לשער אשר ר' זאב הסנדלר - ר' זאב שותק כמו שכנוהו בכפר - הוא יודע ספר, בקי בתנ"ך ומתרגם פסוקים בשפה הפולנית במהירות ובשפה ברורה ובקול חודר אל הלב.

בנאומו זה הנה מלבד שסתר בכמה דברים את דברי הכומר עוד הראה את שקריו, מה שעשה רושם גדול על השומעים.

אחרי המאורע הלזה שהי' בתחלת הקציר, חדל הכומר מלהקהיל את בני הכפר ולנאום את נאומיו על אודות האמונה. אבל הר"ז מצא שלרגלי התגלותו על ידי נאומו הנ"ל הוא מוכרח לעזוב את הכפר, ובאחד הימים בתחלת אלול עזבו הר"ז ואשתו את הכפר ועקבותיהם לא נודעו.

יח

היהודים יושבי הכפר נצטערו במאד על אשר ר' זאב הנסתר - כך התחילו לכנותו אחרי המאורע ההוא - נעלם ועזבם. גם האינם יהודים נצטערו על אשר וואולפקע דאברי עזב את הכפר, ומקח זוג מנעלים שהיו נוהגים לתפור לחתן ליום חתונתו עלה וגם הסחורה אינה טובה כמו סחורתו של דאברי.

אבל הכומר בשמעו שהסנדלר היהודי עזב את הכפר שמה מאד, ושוב התחיל להקהיל את יושבי הכפר ולנאום לפנייהם בשבחה אמונתו, ויזמין גם את היהודים לשמוע את נאומיו.

חבר טוב הי' לו להכומר, הוא בנו של אדון האחוזא אשר הכפר הי' נחלתו, מלומד ואדוק באמונתו וגם הוא השתתף בנאומים האמורים, וסוף סוף עזבו את גבול ההתוכחות ויאחזו בדרך ההסתה, והיהודים יושבי הכפר היו בצער גדול.

פתאום באחד הימים באו הר"ז ואשתו שנית אל הכפר, וביום הויכוח עמד הר"ז נגד הכומר וחברו ויודיע כי מוכן הוא להתוכח עמהם לעין כל ולהראות טעותם, וינצח הר"ז את הכומר וחברו שלא ידעו מה להשיב והויכוחים פסקו עוד הפעם.

יט

לפנות ערב באחד הימים בסוף הקיץ והר"ז ישב בבית הכנסת באו שלשה פקידי משטרה מזויינים ויאסרו את הר"ז ויקחוהו אתם, ועל תחנוני אשתו השיבו שהגיעה פקודה לאסור את הסנדלר היהודי וואולפקע ולהביאו אל הכומר הראשי בעיר לוקאטש.

כחדש ימים הי' הר"ז בלוקאטש ושני פעמים בשבוע הי' מוכרח לבא לביתו של הכומר להתוכח אתו, ובראות הכומר שהר"ז מנצחו הלשין אותו אל בית פקודות הכנסי' הראשית בעיר קיוב, ובשמירה מזויינת הובל לעיר קיוב.

בקיוב קבלוהו בסבר פנים ויתירו לו לשבת במעון פרטי, ופעם בשני שבועות הוזמן לויכוח דתי, וכה עברו כחמשה חדשים עד אשר לבסוף העלילו עליו שחירף וגידף את

הנוצרי וכהניו.

הכומר הראשי בעזרת עדי שקר תבע שידינו את הר"ז בעונש היותר חמור ויוציא בית המשפט את פסק דינו לשריפה, וכעבור ימים אחדים שרפו את הקדוש ר' זאב במעמד הרב ומנהלי קהלת היהודים בקיוב.

כ

כשהביאו את הר"ז לקיוב, שימחה אשתו את לבבו בבשורה טובה אשר ה' נתן לה הריון, ובהיותה בחדש החמישי קרה האסון הנורא עם בעלה הקדוש.

קהלת היהודים בקיוב הציעה לה להשאיר בקיוב ותקבע לה פרס לפרנסתה אבל היא מיאנה בדבר ובהזדמנות ראשונה עזבה את קיוב ללכת לעיר מולדתה.

בשובה לעיר מולדתה ליובאוויטש מצאה שאמה שחל"ח ואבי' החיט הזקן נסתמא ופרנסתו מוטלת על הקהלה, ותהי למשרתת באחד הבתים.

כשנודע בעיר המאורע עם בעלה הקדוש נתאספו טובי העיר לאספה ויחליטו אשר לכבודו של הצדיק הנסתר הגאון הקדוש ר' זאב יקבעו פרס לאלמנתו, אבל היא מיאנה בדבר באמרה ששמעה מבעלה גודל מעלת הנהגה מיגיע כפו והיא חפצה רק בעבודה.

וכשהגיע שעתה ללדת ילדה בן ותקרא את שמו זאב על שם אביו וכל אנשי העיר שמחו בשמחתה.

שלוש שנים גידלה את בנה הילד, ובאחד הימים חלתה מאד ותמת.

כא

צבי ארי' ולאה בריינא אשתו קיימו צוואתו של ר' בנימין הרוכל - בעל המופת - והשי"ת ברכם בכך ובת ויקראו את שמם בנימין ושרה, ופרנסתם נתרחבה מזמן לזמן ויעשו צדקה וגמ"ח ביד רחבה וברוח נדיבה.

בתם שרה היתה ילדה טובת לב כאמה ובהיותה כבת שש כבר היתה עוזרת לאמה בגידול היתומים והיתומות להאכילם ולהשקותם ולרחצם. מחדש לחדש ומשנה לשנה עלתה שרה הקטנה במדות' היפות ובמעשי' הטובים, ועם זה ביפי'.

ובנם בנימין הי' ילד יפה עינים ובעל כשרונות מצוינים ומוריו נבאו לו עתידות גדולים, מזמן לזמן עלה והצליח בלימודיו, ובהגיעו לעונת בר מצוה הי' בקי בכמה מאות דפים גמרא, בקי בתנ"ך וקורא בתורה בנעימות מיוחדת.

כב

כשמתה אלמנת ר' זאב הקדוש לקחו צבי ארי' ולאה בריינא את ילדה זאב לגדלו בין

שאר היתומים, ובאשר הילד הצטיין בהפלאת כשרונותיו ושקידתו בלימוד לקחוהו לחבר לכנם בנימין. במשך כשש שנים התרועעו הילדים כאחים, ושקידת לימודם וטיב הנהגתם היו לשיחה בפי הבריות ולסמל לבני גילם.

באחד הימים הביא צבי ארי' את בנו בנימין וחברו זאב אל הגאון ר' שלום שלמה לבחנם בלימודם, ובשמעו תהלתם מאת הגאון הרש"ש התנדבר עם בנו האברך המופלג ר' יוסף שילמוד עמהם.

כעבור איזה חדשים נפטר הגאון הישיש הרב ר' שלום שלמה רב העיר, ובנו הגאון ר' יוסף מילא מקום אביו הגאון. וכשהגיע הנער בנימין לשנת הארבע עשרה התפתח בו כשרון השיר וביותר הכשרון לנגן בכנור מה שהפליא את שומעיו.

כארבע שנים למדו התלמידים בנימין וזאב אצל רב העיר הגאון ר' יוסף ויצליחו בלימודיהם. וכשבא התלמיד זאב לעונת השידוכין לקחוהו צבי ארי' ולאח בריונא לחתן עבור בתם שרה.

כג

בחגיגת חתונת התלמיד זאב בן הקדוש השתתפו כל אנשי העיר ובשמחה רבה התענגו על נועם שיריו ומנגינותיו של התלמיד בנימין.

בימי החתונה התארח בליובאוויטש אחד מבעלי האחוזות מסכיבות ליובאוויטש ויזמן אשר שמע את זמרתו של התלמיד בנימין.

כעבור איזה זמן עשה האדון שהוא משתה רעים ויזמן את שכניו בעלי האחוזות הסמוכות וישלח את אחד ממשרתיו להתדבר עם צבי ארי' בעל הרחים שישלח לו את בנו המנגן בכנור שיבא לנגן ולשיר בשעת המשתה.

וכבוא המועד נסע בנימין עם עוד שנים שלשה אברכים בני גילו אל המשתה אשר עשה בעל האחוזת וינגנו ויזמרו, והמסובים בעלי האחוזות רוחם טובה עליהם ויאכלו וישתו וישכרו.

אחד מבעלי האחוזות בהיותו שכור הציע שהמנגן בנימין ילבש הפרפוריא* וכובעו ואבנטו ויעמוד על חבית הפוכה וינגן בכנור.

המסובים תמכו בהצעתו ובנימין הוכרח למלא משאלותם.

ובאחד מימי המשתה, כטוב לב בעל האחוזת אמר להביא חבית גדולה ולמלאותה מים עד חצי' ויצו על בנימין להכנס בחבית ולנגן ולזמר בכנורו.

האדון בעל האחוזת בנה בית חומה של ארבעה חדרים, וכבוא התלמיד בנימין בברית הנשואין נתן לו את בית החומה במתנה.

א. מלבוש מעור חיות יקרות

אאזמו"ר [אדמו"ר
המהר"ש] שאל את
ה"צמח צדק": מה
"רצה" [=התכוון]
הסבא [אדמו"ר הזקן]
ב'דרכי החסידות' ?
ויענהו ה"צמח צדק":
'דרכי החסידות' הן -
שהחסידים כולם יהיו
כמשפחה אחת, על-פי
תורה באהבה.

(היום-יום" - כ"ד טבת)

לזכות
כ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר

